

ISTORIJSKI ARHIV SENTA
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR ZENTA
Ikt. szám. 011-10/88
Dátum: 2019.02.27.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

A zentai Történelmi Levéltár IGAZGATÓBIZOTTSÁGA 2019. február 27-én 8,00 órai kezdettel megtartotta 88. (nyolcvannyolcadik) ülését a Levéltár helyiségében.

Jelen voltak: SÁROSI GABRIELLA az Igazgatóbizottság elnöke,
TARI László tag,
ŠKRBIĆ Nenad tag,
HAJNAL Anna, tag
KOPASZ Zsolt tag,
SZÚGYI Ferenc, tag,
MOLNÁR Tibor, tag
FODOR István, a zentai Történelmi Levéltár igazgatója.

Az ülésen nem volt jelen: -

Jegyzőkönyvvezető Szúgyi Ferenc.

Az Igazgatóbizottság elnöke, Sárosi Gabriella megnyitotta az ülést, üdvözölte a jelenlévőket, megállapította, hogy a bizottság határozatképes, majd felolvasta a jelenlévőknek a napirendi pontokat, melyeket az igazgatóbizottsági tagok egyhangúlag elfogadtak.

Napirendi pontok:

1. A 87. ülés jegyzőkönyvének elfogadása
2. Jelentés a Levéltár 2018. évi munkaprogramjának teljesítéséről
3. A 2018. évi zárszámadás
4. Egyéb

Ad/1. A 87. ülés jegyzőkönyvének elfogadása

Sárosi Gabriella a jelenlévő bizottsági tagokkal ismertette az előző, azaz a 87. jegyzőkönyv tartalmát.

HATÁROZAT: az Igazgatóbizottság egyhangúlag elfogadta a 87. ülés jegyzőkönyvét.

Ad/2. Jelentés a Levéltár 2018. évi munkaprogramjának teljesítéséről

Fodor István igazgató rövid bevezetőt tartott a jelentéssel kapcsolatban. Kiemelte, hogy:

- A tavalyi év során a Levéltár leendő épületének felújítása (a volt zentai kaszánya területén) szünetelt, amennyiben idén folytatódik a korábbi években megszokott feltételek mellett, a teljes munkafolyamat legkorábban 2021-ben zárulhat le.
- Óbecsén továbbra is raktározási problémákkal küszködünk, a levéltári részleg által használt épület meglehetősen rossz állapotban van.
- Összesen 983 bizonylatot adtunk ki. Ebből Zentán 665-öt, Óbecsén pedig 318-ot. A legtöbb bizonylatot, másolatot és másodpéldányt az elkobzott vagyonnal, a kettős állampolgársággal és a munkaviszonnyal kapcsolatban adtunk ki.
- Kutatókat minden munkanapon fogadtunk. Levéltári anyagot Zentán 33, Óbecsén pedig 67 kutató kutatott. Összesen 380 kutatási napot jegyeztünk, ebből Zentán 206-ot, Óbecsén pedig 174-et. A könyvtári anyagot hatan használták, ők 24 alkalommal látogatták meg a levéltárat.
- **A 2018-as évben tartós őrizésre 134,70 iratfolyóméter levéltári anyagot vettünk át. Ezzel a Levéltárban őrizett iratanyag mennyisége immár meghaladja a 7300 iratfolyómétert.**
- Az **Értékeink megmentése – XVII-XX. századi adomány- és kiváltságlevelek restaurálása** című pályázatunk keretében került sor a Levéltár XVII-XX. századi adomány- és kiváltságlevelek gyűjteményéhez tartozó iratainak szakszerű restaurálására.
- Az I. világháború befejezésének 100. évfordulója alkalmából tartott nemzetközi konferencián összegzésre került az elmúlt négy év kutatásainak eredménye. A konferenciára 2018. október 4-én került sor a zentai Városháza dísztermében.
- A levéltár és az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark **“Élő archívumok – A közös kulturális örökség ereiklyéi”** elnevezésű projektje 2018 márciusa óta zajlik. A tavalyi év során Zentán, Szabadkán és Szegeden befejeződött a tervezett levéltári kutatás, elkészült a kutatás eredményeit magába foglaló céladatbázis és kiadásra került az első tanulmánygyűjtemény, amely a régió agrár- és ipartörténeti múltját mutatja be. Elindult a projekt Facebook-oldala, illetve teljes egészében elkészült az ipalives.com címen elérhető tematikus web-oldal.

Mivel nem volt megjegyzés a hallottakra, az Igazgatóbizottság határozatot hozott.

HATÁROZAT: az Igazgatóbizottság egyhangúlag elfogadta a Zentai Történelmi Levéltár 2018. évi munkaprogramjának teljesítéséről szóló jelentést.

Ad/3. A 2018. évi zárszámadás

Fodor István igazgató rövid bevezetőt tartott a jelentéssel kapcsolatban. Kiemelte, hogy:

- A rendes tevékenységre szolgáló eszközök a Levéltárat fenntartó községekől jelentősebb késés nélkül, rendszeresen érkeztek.
- Az intézmény a 2018-as év során összesen mintegy 23 millió dinár felett rendelkezhetett. Az összeg mintegy fele az alkalmazottak személyi juttatásaira lett elkölthetve, 1,3 millió dinár a Levéltár állandó költségeire, 1,6 millió a szerződéses szolgáltatásokra, 200 ezer a speciális szolgáltatásokra, 1 millió az épületek és eszközök karbantartására, 600 ezer az anyagköltségekre és kb. 3 millió dinár az „Élő archívumok – A közös kulturális örökség ereiklyéi” IPA-projektum megvalósítására.
- A Szerb Köztársaság Kulturális és Tájékoztatási Minisztériumának rendes évi pályázatán elnyert 750.000,00 dinárból ablakokat cseréltünk az óbecsei részleg épületén.

- A Zenta községtől kapott pénzeszközök felhasználásával 400 méter iratanyag tárolására elegendő fémpolcot vásároltunk, összesen 359.997,60 dinár értékben.
- A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nél kettő nyertes pályázaton összesen 609.020,88 dinárt nyertünk, ezeket az eszközöket a pályázati anyagokkal összhangban a legrégebbi levéltári dokumentumok restaurálására, illetve tudományos konferencia szervezésére fordítottuk.
- Az óbecsei fióklevéltár épületének karbantartására a már említett ablakcsere mellett 110.400,00 dinárt költöttünk, míg a gépjárművek, a fénymásológépek, illetve a nyomtatók karbantartására összesen 225.112,50 dinárt fordítottunk.

Mivel nem volt megjegyzés a kézhez kapott dokumentumok tartalmára, illetve az elhangzottakkal kapcsolatban, az Igazgatóbizottság határozatot hozott.

HATÁROZAT: az Igazgatóbizottság egyhangúlag elfogadta a Zentai Történelmi Levéltár 2018. évi zárszámadását.

Az ülés 8.40-kor ért véget.

Jegyzőkönyvvezető
Szügyi Ferenc

Az Igazgatóbizottság elnöke
Sárosi Gabriella

**ИСТОРИЈСКИ АРХИВ СЕНТА
ISTORIJSKI ARHIV SENTA
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR ZENTA**

**Ikt. szám: 011-33/1-2
Kelt: 2019. 02. 26-án**

**JELENTÉS A LEVÉLTÁR 2018. ÉVI
MUNKAPROGRAMJÁNAK TELJESÍTÉSÉRŐL**

**ZENTA
2019**

TARTALOM

1. TÖRVÉNYEK, ELŐÍRÁSOK, SZERZŐDÉSEK, ÁLTALÁNOS MUNKAFELTÉTELEK	3
2. STÁTUSZ, TERÜLETI ILLETÉKESÉG ÉS IGAZGATÁS.....	3
3. A LEVÉLTÁR IGAZGATÁSI ÉS FELÜGYELETI SZERVÉNEK MŰKÖDÉSE	4
4. PROGRAMOKRA, BEFEKTETÉSRE ÉS JAVÍTÁSOKRA SZOLGÁLÓ ESZKÖZÖK.....	4
5. A LEVÉLTÁR MUNKAHELYISÉGEI	4
6. A LEVÉLTÁR DOLGOZÓI	5
7. SZAKKÉPESÍTÉS ÉS SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS.....	5
8. LEVÉLTÁRKÖZI ÉS NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS.....	6
9. A LEVÉLTÁR MUNKÁJÁNAK SZAKMAI ELLENŐRZÉSE.....	7
10. AZ IRATKÉPZŐKNÉL ÉS AZ IRATBIRTOKOSOKNÁL LEVŐ LEVÉLTÁRON KÍVÜLI LEVÉLTÁRI ANYAG ÉS IRATTÁRI ANYAG VÉDELME.....	7
11. MUNKÁK A LEVÉLTÁR RAKTÁRHELYISÉGEIBEN	7
12. A LEVÉLTÁRI ANYAG RENDEZÉSE ÉS FELDOLGOZÁSA.....	8
13. PUBLIKÁCIÓK.....	9
14. DIGITALIZÁLÁS.....	9
15. A LEVÉLTÁRI ÉS A SZAKKÖNYVTÁRI ANYAG HASZNÁLATA.....	9
16. LEVÉLTÁRI SZAKKÖNYVTÁRI MUNKÁK.....	10
17. A LEVÉLTÁRI ANYAG MŰSZAKI VÉDELME	10
18. KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG.....	11
19. TERVEZÉS ÉS MUNKAJELENTÉSEK	11
20. TÖRZSSZOLGÁLATI TEENDŐK	11
21. AZ IRATTÁRAK, AZ IRATTÁRI ANYAG ÉS A LEVÉLTÁRI ANYAG ALAPVETŐ ADATAI .	12

A kultúráról szóló törvény (az SZK Hivatalos Közlönye, 72/2009., 13/2016. és 30/2016. szám) 44. szakasza 1. bekezdésének 8. pontja alapján az intézmény igazgatóbizottsága 2019. február 27-én tartott ülésén meghozta a Levéltár 2018. évi munkaprogramjának teljesítéséről szóló jelentés elfogadásáról szóló, 011-10/88. szám alatti döntést.

1. TÖRVÉNYEK, ELŐÍRÁSOK, SZERZŐDÉSEK, ÁLTALÁNOS MUNKAFELTÉTELEK

A tavalyi év során egy, a Levéltár munkáját befolyásoló törvény került elfogadásra: **Az elektronikus közigazgatásról szóló törvény** (a SZK Hivatalos Közlönye, 27/2018. szám). Egy szakmai útmutató készült, A kulturális örökség digitalizációjának közelebbi feltételeit meghatározó szabályzat (a SZK Hivatalos Közlönye, 76/2018. szám). **A levéltári anyagról és a levéltári tevékenységről** szóló törvényt (négy év elteltével ismét) közvitára bocsátották, elfogadása 2019 folyamán várható.

A rendes tevékenységre szolgáló eszközök a Levéltárat fenntartó községektől jelentősebb késés nélkül, rendszeresen érkeztek.

Zenta Község polgármestere 2013. október 23-i, 46-20/2013-II. sz. határozatával a Levéltárnak, illetve a Vajdasági Magyar Művelődési Intézetnek ítélte a volt zentai kaszárnya Újvidéki út 1. szám alatt található 4.000 m²-es épületét, melyben mintegy 12.000 folyóméter iratanyag elhelyezésére lesz mód.

Az épület felújításának tavalyelőtt lezajlott szakaszának végeztével a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet helyiségei teljes egészében, míg a Levéltárnak szánt épületrész mintegy 50%-ban készült el. A tavalyi év során a felújítás szünetelt, amennyiben idén folytatódik a korábbi években megszokott feltételek mellett, a teljes munkafolyamat legkorábban 2021-ben zárulhat le.

Óbecsén továbbra is raktározási problémákkal küszködünk, a levéltári részleg által használt épület meglehetősen rossz állapotban van.

2. STÁTUSZ, TERÜLETI ILLETÉKESSÉG ÉS IGAZGATÁS

A zentai Történelmi Levéltár az Óbecsei Levéltári Részleggel öt község: Ada, Óbecse, Magyarakanizsa, Zenta és Szenttamás község területén levő levéltári és irattári anyag védelmét ellátó községközi intézmény.

A levéltár státuszát a Közszolgálatokról szóló törvény (a SZK Hivatalos Közlönye, 42/91., 71/94., 79/2005., 81/2005., 83/2005. és 83/2014. szám), illetve A közszolgálati dolgozókról szóló törvény (a SZK Hivatalos Közlönye, 113/2017. szám) szabályozza.

A szakmunka tekintetében a Kulturális javakról szóló törvény (a SZK Hivatalos Közlönye, 71/94. szám), illetve A kultúráról szóló törvény (a SZK Hivatalos Közlönye, 72/2009., 13/2016. és 30/2016. szám) a mérvadó.

A területi illetékeiséget, az öt község és a levéltár közötti viszonyt, valamint az alapító kérdését az 1967-ben kötött szerződés szabályozza. Zenta Község Képviselő-testülete 1992. március 20-án meghozta a 630-3/92-II sz. rendeletet a Zentai Történelmi Levéltár alapítói jogainak átvállalásáról és szerveiről (Zenta Község Hivatalos Lapja, 1/92. szám), amely 2011. június 13-án (Zenta Község Hivatalos Lapja 7/2011. szám), 2012. november 30-án (Zenta Község Hivatalos Lapja 25/2012. szám), illetve 2016. február 17-én (Zenta Község Hivatalos Lapja 1/2016. szám) módosításra került.

A Magyar Nemzeti Tanács 2010. október 18-án 26/2010. szám alatt záradékot hozott arról, hogy a Zentai Történelmi Levéltár a magyar nemzeti közösség kulturális sajátosságai megőrzésének, előmozdításának és fejlesztésének szempontjából kiemelt

jelentőséggel bíró művelődési intézmény.

2016. január 14-én Zenta Község és a Magyar Nemzeti Tanács szerződést kötött a Levéltár alapítói jogainak részben (50%) történő átruházásáról. Az egyezség befejező lépéseként Zenta Község Képviselő-testülete 2016. február 17-én döntést hozott a Levéltár alapítói jogainak átvállalásáról és szerveiről szóló rendelet módosításáról és kiegészítéséről.

A Levéltár jelenleg hatályban lévő alapszabályának használatát Zenta Község Képviselő-testülete 2016. november 17-én (i.sz.:63-3/2016-I) hagyta jóvá.

3. A LEVÉLTÁR IGAZGATÁSI ÉS FELÜGYELETI SZERVÉNEK MŰKÖDÉSE

Sárosi Gabriella igazgatóbizottsági elnök, továbbá Hajnal Anna, Nenad Škrbić, Szűgyi Ferenc, Kopasz Zsolt és Tari László igazgatóbizottsági tagok 2017. február 24-én, a 020-6/2017-I. számú, míg Molnár Tibor igazgatóbizottsági tag 2017. november 29-én, a 020-110/2017-I. szám alatti határozattal lett kinevezve. Az igazgatóbizottság 2018 folyamán 5 ülést tartott 19 napirendi ponttal.

Pásztor Mária felügyelőbizottsági elnök, Juhász Lassú Kornélia és Recskó Szabolcs tagok négyéves megbízási időszakra (a 2017. március 29-i, 020-6/2017-I. szám alatti) KKT-határozattal lettek kinevezve. A felügyelőbizottság 2018-ban egy ülést tartott 4 napirendi ponttal.

4. PROGRAMOKRA, BEFEKTETÉSRE ÉS JAVÍTÁSOKRA SZOLGÁLÓ ESZKÖZÖK

A Szerb Köztársaság Kulturális és Tájékoztatási Minisztériumának rendes évi pályázatán elnyert **750.000,00** dinárból ablakokat cseréltünk az óbecsei részleg épületén.

A Zenta községtől kapott pénzeszközök felhasználásával 400 méter iratanyag tárolására elegendő fémpolcot vásároltunk, összesen **359.997,60** dinár értékben.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nél kettő nyertes pályázaton összesen **609.020,88** dinárt nyertünk, ezeket az eszközöket a pályázati anyagokkal összhangban a legrégebbi levéltári dokumentumok restaurálására, illetve tudományos konferencia szervezésére fordítottuk (bővebben: a jelentés 17 és a 18. pontja alatt).

Az óbecsei fióklevéltár épületének karbantartására a már említett ablakcsere mellett **110.400,00 dinárt** költöttünk, míg a gépjárművek, a fénymásológépek, illetve a nyomtatók karbantartására összesen **225.112,50** dinárt fordítottunk.

5. A LEVÉLTÁR MUNKAHELYISÉGEI

A Levéltár tulajdonában nincsenek ingatlanok. Az általunk használt épületek és helyiségek Zenta, illetve Óbecse Község tulajdonát képezik.

A levéltári összterület 2430,00 m², ebből Zentán három épületben 1988 m²-rel, Óbecsén pedig 442 m²-rel rendelkezünk. Zentán a munkahelyiségek mindössze 175,0 m²-t foglalnak el (tizenegy dolgozóra), Óbecsén pedig 158,0 m²-t (négy dolgozóra vonatkozóan).

Óbecsén az épület egyre rosszabb állapotban van. Az anyag átvételére szolgáló szabad raktárterülettel már régóta nem rendelkezünk.

6. A LEVÉLTÁR DOLGOZÓI

A határozatlan időre alkalmazott foglalkoztatottak maximális számáról szóló rendelet Zenta Község helyi önkormányzata rendszere minden szervezeti formájára vonatkozó 2017. évi rendelete (Zenta Község Hivatalos Lapja 15/2017. sz.) alapján 10 foglalkoztatott, A meghatározatlan időre alkalmazott foglalkoztatottak maximális számáról Óbecse község helyi önkormányzati rendszere minden szervezeti formájára vonatkozó 2017. évi határozat (Óbecse Község Hivatalos Lapja 14/2017. sz.) alapján pedig 4 foglalkoztatott, azaz **összesen 14 foglalkoztatott alkalmazására van törvényes lehetőségünk.**

Mivel az igazgató kinevezett személy, ezért jelenleg vele együtt összesen 15 dolgozója van az intézménynek.

Sor szá m	Munkahely	Iskolai végzettség	Alkalmazottak száma - Zenta	Alkalmazottak száma - Óbecse	Összesen
1.	Igazgató – kinevezett személy	felsőfokú	1		1
		Összesen:	1		1

Sor szá m	Munkahely	Iskolai végzettség	Alkalmazottak száma - Zenta	Alkalmazottak száma - Óbecse	Összesen
1.	Főlevéltáros	felsőfokú	1	1	2
2.	Főlevéltáros – a levéltári anyag levéltáron kívül történő védelmére	felsőfokú	1		1
3.	Levéltáros	felsőfokú	2		2
4.	Anyagi-pénzügyi és általános ügyek szervezője	főiskolai	1		1
5.	Informatikus	főiskolai	1		1
6.	Segédlevéltáros	középfokú	3	2	5
7.	Könyvtáros	középfokú	1		1
8.	Takarítónő	alapfokú		1	1
		Összesen:	10	4	14

1. táblázat – A levéltár foglalkoztatottjainak képzettségi szerkezete és száma

A pénzügyviteli-anyagi (könyvelési) teendőket 2018-ban a zentai „Aktiva 81” ügynökség végezte.

A szabadságokat és a távolmaradásokat a törvénnyel és a levéltár általános előírásaival összhangban használtuk.

7. SZAKKÉPESÍTÉS ÉS SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS

A levéltár szakemberei rendelkeznek szakvizsgával, azaz megfelelő szakmai címet nyertek.

Az egyéni szakmai továbbképzés a tavalyi év során a hazai és a külföldi szakirodalom figyelemmel kísérése, illetve a szakmai továbbképzéseken való részvétellel valósult meg.

2018. július 8–11 között Pécsen rendezték meg a Magyar Levéltárosok Egyesülete rendes évi vándorgyűlését. A rendezvényen mintegy 300 fő vett részt, köztük 10 külföldi és több, mint egy tucat határon túli levéltáros. A plenáris üléseken 10 előadás hangzott el, hét szekcióban 37 előadást hallgathattak az érdeklődők, ezen kívül még 3 kerekasztal beszélgetésre is sor került.

Szeptember 20-án Fodor István, Szűgyi Ferenc és Molnár Tibor résztvevői voltak a XI. Levéltári Napnak Szabadkán.

Budapest Főváros Levéltára október 16–18. között „Egyházi és határon túli magyar levéltárosok VI. szakmai továbbképzése” elnevezéssel háromnapos mesterkurzust szervezett a határon túli magyar levéltárosok számára. A képzés során közös előadásokon és műhelymunka jellegű workshopokon megismerkedtünk a BFL működésével: hogyan tartja számon, gyűjti, őrzi, dolgozza fel az illetékességi körébe tartozó szervek által termelt iratokat, azokat hogyan restaurálja és konzerválja, milyen módszerekkel válogatja és gyűjti az értékes magániratokat és végül hogyan bocsátja az itt őrzött iratanyagot a kutatók és az ügyfelek rendelkezésére és hogyan próbálja integrálni az iskolai oktatásba a levéltári pedagógiát. Az esemény emellett kiváló alkalom a szakmai és személyes kapcsolatok ápolására. A szakmai képzésen Fodor István, Gajda Szilvia, Molnár Tibor és Szűgyi Ferenc vettek részt.

8. LEVÉLTÁRKÖZI ÉS NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

A levéltár és az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark **“Élő archívumok – A közös kulturális örökség ereiklyéi”** elnevezésű projektje, melynek fő feladata, hogy felkutassa és bemutassa a Dél-Alföld eddig nem megfelelő mértékben dokumentált ipari és agrártörténeti értékeit 2018 márciusa zajlik.

A tavalyi év végén Zentán, Szabadkán és Szegeden befejeződött a tervezett levéltári kutatás, elkészült a kutatás eredményeit magába foglaló cégbázis és kiadásra került az első tanulmánygyűjtemény, amely a régió agrár- és ipartörténeti múltját mutatja be.

Az adatbázis a bácskai Tisza-mente településein (Adán, Adorján, Magyarokanizsán, Martonoson, Moholón és Zentán), valamint a Szegeden és vonzáskörzetéhez tartozó településeken (Hódmezővásárhelyen, Horgoson és Ópusztaszeren) 1876 és 1920 között bejegyzett cégek adatait tartalmazza.

A tanulmánykötet célja, hogy a muzeális értékek és a történeti értékű dokumentumok felhasználásával egységes, komplex képet nyújtson a 19–20. század paraszti, mezőgazdasági társadalmáról, s annak életéről. A kiadvány célja, hogy a lehető legközérthetőbb stílusban szólítsa meg az olvasókat, illetve, hogy megpróbálja bevezetni az érdeklődőket a közgyűjtemények izgalmas világába.

Lezajlott az Elfelejtett múlt - az ipari és mezőgazdasági termelés gyökerei címmel középiskolás diákok számára kiírt **helytörténeti pályázat**, a zsűri által legjobbnak ítélt tanulmányok pedig bekerültek a már említett tanulmánygyűjteménybe.

Elindult a projekt Facebook-oldala, illetve teljes egészében elkészült az ipalives.com címen elérhető tematikus web-oldal.

Ópusztaszeren az építkezések megkezdése előtt lezajlott **régészeti feltárás** során jelentős régészeti lelet került elő, melyet a szegedi Móra Ferenc múzeum szakemberei további feldolgozásra szállítottak. Ezt követően elkezdődött a mezőgazdasági gépek bemutatására szolgáló épület építése, illetve megtörtént a mezőgazdasági gépek felújítása is.

9. A LEVÉLTÁR MUNKÁJÁNAK SZAKMAI ELLENŐRZÉSE

A Vajdasági Levéltár Törzsszolgálatának bizottsága a 2018-as évben is ellenőrizte levéltárunk munkáját (2018. december 6-án kelt, II 630.2-10/3-18. sz. jegyzőkönyv). Néhány kisebb szakmai jellegű észrevételt leszámítva, mindent rendben találtak.

A Levéltár tevékenységére vonatkozó terveket és a jelentéseket az eddigiekhez hasonlóan megküldtük a Magyar Nemzeti Tanácsnak, a Tartományi Művelődési, Tömegtájékoztatási és Vallási Közösségi Titkárságnak, a Vajdasági Levéltárnak és Szerbia Levéltárának és azoknak a községeknek, amelyek területén a tevékenységünket végezzük.

10. AZ IRATKÉPZŐKNÉL ÉS AZ IRATBIRTOKOSOKNÁL LEVŐ LEVÉLTÁRON KÍVÜLI LEVÉLTÁRI ANYAG ÉS IRATTÁRI ANYAG VÉDELME

A nyilvántartott működő iratképzők száma 646, míg a megszüntetett irattárak száma 506 (+1). 2018-ban 19 irattár-ellenőrzési jegyzőkönyv készült (04-22/1-19).

Az elrendelt munkák teljesítésének elmulasztása miatt figyelmeztetést nem róttunk ki.

Az iratképzőknél és iratbirtokosoknál levő irattárak iratanyagával és levéltári anyagával kapcsolatos szakmai segítségnyújtás többféle módon történt.

A tartósan őrizendő és az őrzési határidős irattáriananyag-kategória jegyzékének vizsgálatára 5 esetben került sor. A jegyzékekről nyilvántartást vezetünk az iratképző dossziéja keretében és a külön iratjegyzékben (i.sz.: 04-23/1-5). Az iratjegyzéket az irattárak irattári ügykezeléséről szóló szabályzatra is vezetjük (i.sz.: 04-26/3), három szabályzatot néztünk át.

20 irattári leltárkönyv-másolatot vettünk át, amelyek 480,53 m¹ levéltári és irattári anyagot tartalmaznak. (i.sz.: 04-27/1-20).

Az iratképzőknél 24 esetben ellenőriztük az értéktelen iratanyag **selejtezését**, minden selejtezésről jegyzőkönyv készült a kiselejtezett értéktelen iratanyag jegyzékével. Összesen **528,90 m¹** értéktelen iratanyag lett kiselejtezve az iratbirtokosoknál. Az iratselejtezésekről a levéltárban külön nyilvántartást vezetünk a szerv-dosszié keretében. A változásokat külön iratjegyzékben is nyilvántartjuk (i.sz.: 04-24/1-24).

A **levéltári anyag átvétele** az áadóktól, a valós mennyiségnek a jegyzék szerintivel való összevetése az irategységek jegyzékbe foglalt tartalmának ellenőrzésével és az átadás-átvételi jegyzőkönyv elkészítése 6 esetben történt. Átvételre előkészítettünk és átvettünk **134,70 m¹** anyagot. Az átvételről többszörös nyilvántartást vezetünk: a szerv-dossziében, továbbá külön átvételi jegyzékre (i.sz.: 04-25/1-6). Minden átvétel bejegyzésre kerül a levéltári anyag növedéki naplójába (sorsz.: 966-971).

A magántulajdonban levő levéltári anyag védelme. Már hosszabb ideje kizárólag anyagfelvásárlással történik. A jelentési évben anyagfelvásárlásra nem kaptunk ajánlatot.

11. MUNKÁK A LEVÉLTÁR RAKTÁRHELYISÉGEIBEN

A levéltári anyagot 5 helyen őrizzük: Zentán a Városháza tornyában, az Ady Endre utca 1. sz. alatti raktárban, az egykori Tisza Bútorgyár Petőfi Sándor utca 52. sz. alatti raktárában, a valamikori kaszárnya épületében (Újvidéki u. 1.), illetve Óbecsén a részleg Zöldfás utca 100. sz. alatti épületében. A Városháza tornya nem rendeltetésszerű helyiség, egyedüli előnyük ezeknek a raktárhelyiségeknek az, hogy szárazak és betörésbiztosak. Az Ady Endre utcai raktár egyemeletes épület, és át van alakítva a levéltár szükségleteire.

Az óbecsei raktárterület száraz, a nyílászárók fémrácsokkal védettek, ám építészeti

szempontból egyre rosszabb állapotban van, problémák jelentkeznek a helyiségek túlzott megterhelése miatt. A falakon repedések jelentkeznek, az ablakok előregeredtek, szétesnek. Óbecsén továbbra sincs helyünk iratanyag átvételére.

A 2018-as évben tartós őrizésre 134,70 iratfolyóméter levéltári anyagot vettünk át. Ezzel a Levéltárban őrizett iratanyag mennyisége immár meghaladja a 7300 iratfolyómétert.

Levéltári anyag rendezésre és feldolgozásra való kiadása: 569 raktári egység lett kiadva.

Levéltári anyag használatra való kiadása ügyfelek és kutatók részére: 1816 levéltári egység terjedelemben történt.

12. A LEVÉLTÁRI ANYAG RENDEZÉSE ÉS FELDOLGOZÁSA

Fondtörténeti jegyzet a 2018-as évben teljesen rendezett vagy átrendezett fondokra vonatkozóan készült. Összesen 4 jegyzet készült 11 + 94 gépelt oldalra a következő fondokat illetően: F. 840, F. 841, F. 856, F. 857.

Osztályozás és rendszerezés azokban a fondokban lett elvégezve, amelyek ebben az évben a doboz szintig lettek rendezve, és áttekintő raktári jegyzékekkel vannak felölve (4 fond) 153 doboz, azaz 19,80 m¹ mennyiségben. Az osztályozást azokban a fondokban is végrehajtottuk, amelyekre vonatkozóan még nem készült el az áttekintő raktári jegyzék. Ezek a következő fondok: F. 288, F. 810, F. 823, F. 834, F. 867 - 16,64 m¹ terjedelemben (128 doboz).

Az ezekkel a munkákkal felölt anyag összes mennyisége 36,53 m¹.

A könyvfeldolgozás az áttekintő raktári jegyzékekkel ellátott fondokban 83 könyv (2,10 m¹) terjedelmében lett elvégezve. Ezenkívül feldolgoztuk más fondok az áttekintő raktári jegyzék nélküli könyveit is, mégpedig összesen 139 darab, azaz 3,10 m¹. (F. 823, F. 857). Az összesen feldolgozott könyvek száma 222, azaz 5,20 m¹.

Áttekintő raktári jegyzék elkészítése. Az elkészített áttekintő raktári jegyzékek száma 4, és pedig 94 gépelt oldal terjedelemben, ezek pedig a következők:

Sor-szám	Fond-szám	A fond megnevezése	Rendezve (m ¹)	Selejtezve (m ¹)	Mara d (m ¹)
1.	F. 840	ADA KÖZSÉG SZOCIÁLIS MUNKAKÖZPONTJA Ada, (1982-2009); 1982-2009	21,80	11,60	10,20
2.	F. 841	ADAI FÖLDMŰVES SZÖVETKEZET Ada, (1955-2009); [1957] 1966-2009	25,30	21,70	3,60
3.	F. 856	KERESKEDELMI VENDÉGLÁTÓ IPARI, TURISZTIKAI MUNKASZERVEZET „TISZA” Zenta, (1959-1988); [1952-1958] 1959-1988	11,20	5,60	5,60
4.	F. 857	KERESKEDELMI VENDÉGLÁTÓ IPARI, TURISZTIKAI MUNKASZERVEZET „AGRO-TISZA” Zenta, (1960-1988); 1960-1988	6,90	4,40	2,50
Összesen:			65,20	43,30	21,90

2. táblázat – A 2018-ban rendezett fondok jegyzéke

Az értéktelen iratanyag kiselejtezése azokban a fondokban történt, amelyekre vonatkozóan ebben az évben elkészült az áttekintő raktári jegyzék, 43,30 m¹ mennyiségben. A selejtezést elvégeztük azokban a fondokban is, amelyekre vonatkozóan még nem készült áttekintő raktári jegyzék vagy 2018 előtt készült, és pedig 23,00 m¹ mennyiségben. Ezek a következő fondok: F. 288, F. 810, F. 823, F. 834, F. 867. Összesen 66,30 m¹ értéktelen iratanyagot selejteztünk ki.

4 rendezett fondra vonatkozóan elkészítettük az útmutató formanyomtatványokat.

3 fondossziét hoztunk létre (874–876), tartalmuk 7 új adatot ölel fel.

1997-től még az alábbi űrlapokat vezetjük:

Alapleltár O-1, a levéltári anyag átvételi könyve O-2 (966–971), mikrofilm leltár O-4 és a levéltári anyag mutatókönyve R-1 (874–876).

13. PUBLIKÁCIÓK

2017-ben, a zentai csata 320. évfordulója alkalmából egy négynyelvű (magyar, szerb, angol, német) teljesen színes albumot adtunk ki, amely kiváló fogadtatásra talált: egy éven belül az összes példány elfogyott. A hatalmas sikert követően, a tavalyi év során az album javított formában másodszor is kiadásra került.

Hasonló formában jelent meg dr. Almási Tibor és Tari László tollából, a **Mátyás király Zentán** című kiadvány, amely magyar és szerb nyelven ismerteti meg az olvasót Mátyás király zentai kötődésével.

A Levéltár és a Dudás Gyula Levéltárbarátok Köre együttműködésének eredményeként több év után újabb füzettel gazdagodott a Zentai Monográfia Füzetek sorozat. A legújabb füzet A 100 éves felsőhegyi óvoda címmel jelent meg.

2018. január 12-én, Zentán, A magyar kultúra napja alkalmából megrendezett ünnepségén adták át a Vajdasági Szép Magyar Könyv című pályázat díjazottjainak járó elismeréseket. A tudományos és értekező prózai művek, szakkönyvek, felsőoktatási kiadványok kategóriájában dr. Almási Tibor és Tari László Zenta 1216–2016 című kiadványáért a zentai Történelmi Levéltárat díjazta a zsűri.

14. DIGITALIZÁLÁS

Folyamatban van az alábbi fondokról készült digitális anyag feldolgozása és rendezése: F. 119, F. 551, F. 554, F. 671. (egyházi anyakönyvek)

Kopasz Zsolt informatikus gondoskodott a számítógépes hálózat zavartalan működéséről, és új tartalmakkal frissítette www.zentarhiv.rs honlapunkat. Elvégeztük a honlapon levő fondjegyzék revízióját és kiegészítését is.

15. A LEVÉLTÁRI ÉS A SZAKKÖNYVTÁRI ANYAG HASZNÁLATA

A levéltári anyag felhasználását közvetlen úton tettük lehetővé a zentai és az óbecsei olvasótermekben, illetve írásbeli kérelmek útján. A felek kérelmeit elektronikus postán is átvettük. A kivonatokat az eredeti szöveg nyelvén, a bizonylatokat pedig az ügyfél kérelmétől függően szerb vagy magyar nyelven adtunk ki.

Összesen 983 bizonylatot adtunk ki. Ebből Zentán 665-öt, Óbecsén pedig 318-ot.

A legtöbb bizonylatot, másolatot és másodpéldányt az elkobzott vagyonnal, a kettős állampolgársággal és a munkaviszonnyal kapcsolatban adtunk ki.

Kutatókat minden munkanapon fogadtunk. Levéltári anyagot Zentán 33, Óbecsén pedig

67 kutató kutatott. Összesen 380 kutatási napot jegyeztünk, ebből Zentán 206-ot, Óbecsén pedig 174-et. A könyvtári anyagot hatan használták, ők 24 alkalommal látogatták meg a levéltárat.

	A kutatók száma	A könyvtár használóinak száma	A kutatási napok száma	A könyvtári látogatások száma
Zenta (Zenta, Magyarakanizsa és Ada)	33	6	206	24
Óbecse (Óbecse és Szenttamás)	67	-	174	-
Összesen:	100	6	380	24

3. táblázat – A levéltári iratanyag kutatóinak és a könyvtár használóinak száma

A leggyakrabban használt fondok és gyűjtemények listája:

F.003 – Zenta Rendezett Tanácsú Város (1850 – 1918); 1850 – 1918
 F.031 – Moša Pijade Gimnázium, Zenta (1876 – 1979); 1876 – 1979;
 F.108 – Zenta Város (1941 – 1944); 1941 – 1944;
 F.385 – Zentai napi- és hetilapok gyűjteménye (1875–1953), 1875–1953;
 F.560 – Zenta Kiváltságos Mezőváros (1766–1849), 1766–1849;
 F.436 – Óbecsei napi- és hetilapok gyűjteménye (1895–1944), 1895–1944;
 F.550 – Szerb Ortodox Plébánia, Óbecse (1744–1899), 1744–1899;
 F.670 – Ortodox Hitközség, Péterréve (1747–1895), 1747–1895;

16. LEVÉLTÁRI SZAKKÖNYVTÁRI MUNKÁK

A levéltári szakkönyvtár zárt típusú, tehát a könyvtári anyag használata csak a levéltár helyiségeiben lehetséges. A könyvtári egységek feldolgozására a Szirén-programot használjuk. Minden kiadvánnyal kapcsolatban az alábbi adatokat visszük be a számítógépbe: leltári szám, raktári szám, cím, adatok a szerzőről, a kiadás helye és éve, kiadó, terjedelem, a beszerzés módja és az UDK-szám – amely lehetővé teszi a könyv gyors megkeresését. **Eddig 4877 könyv lett feldolgozva.**

A 2018-as évben 31 könyvvel gyarapítottuk könyvtárunkat, ebből 28 példányt ajándékba kaptunk, három pedig a Levéltár saját kiadványa volt. Az év végén a levéltári könyvtárban 7177 könyvvel rendelkezünk.

17. A LEVÉLTÁRI ANYAG MŰSZAKI VÉDELME

Az **Értékeink megmentése – XVII-XX. századi adomány- és kiváltságlevelek restaurálása** című pályázatunk keretében került sor a Levéltár XVII-XX. századi adomány- és kiváltságlevelek gyűjteményéhez tartozó iratainak szakszerű restaurálására. A Bethlen Gábor Alap által támogatott projekt legfontosabb szakasza, azaz az iratok restaurálása, Budapest Főváros Levéltára szakembereinek közreműködésével 2018. augusztus 27-e és 31-e között zajlott a levéltárban. A tisztítás, helyreállítás után megtörtént az iratok digitalizálása is. Két értékes oklevelünk új tárolódobozt kapott a minél szakszerűbb tárolás érdekében. Munkatársunk számára különösen jó lehetőség volt ez egy kimondottan gyakorlati szempontú tapasztalatszerzésre.

Az iratok restaurálás utáni fotóinak bemutatására idén kerül sor egy kültéri kiállítás keretében.

18. KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

A 2018/2019-es iskolai tanév őszi félévében több levéltár-pedagógiai foglalkozást tartottunk a Zentán. Az általános iskola 3. és 4. osztályos tanulóinak szóló Zentai csata című levéltár-pedagógiai foglalkozást Gajda Szilvia vezeti.

Levéltárlátogatás alkalmával 2 alsós osztály (37 diák) jött el intézményünkbe, hogy interaktív formában megismerkedjen munkánkkal, tevékenységünkkel.

2018. június 15-án, Zentán tartották meg a 89. Ünnepi Könyvhét és 17. Gyermekkönyvnapok vajdasági záró rendezvényét. Légyott a könyvvel cím alatt először öt éve került sor olyan vajdasági magyar seregszemlére, amely a budapesti Ünnepi Könyvhéthez kapcsolódóan összegyűjti az ott is szereplő vajdasági magyar kiadókat, könyvkiadással is foglalkozó szervezeteket, intézményeket. A szervezők különleges helyszínt találtak az eseménynek, a város piacterét. Így azok a vásárlók is találkozhattak a könyves kínálattal, akik csak a pénteki hetipiacra érkeztek. Az eseményen intézményünk számos kiadvánnyal vett részt, illetve legújabb kiadványaink szóbeli bemutatására is sor került.

Az I. világháború befejezésének 100. évfordulója alkalmából tartott konferencián összegzésre került az elmúlt négy év kutatásainak eredménye. A konferenciára 2018. október 4-én került sor a zentai Városháza dísztermében. Az egynapos konferencián 9 kül- és belföldi meghívott szakember, kutató tartott előadást, különböző, az I. világháborúhoz kapcsolódó témában. Az előadások magyar és szerb nyelven hangoztak el, szinkrontolmács segítette a megértést.

19. TERVEZÉS ÉS MUNKAJELENTÉSEK

Minden dolgozó napi és havi nyilvántartást vezet munkájáról. Ennek alapján az igazgató és a szakdolgozók éves jelentést készítenek. Az éves tevékenység az éves munkaterv alapján folyik. A terveket és a jelentéseket megküldjük a Magyar Nemzeti Tanácsnak, a Tartományi Művelődési, Tömegtájékoztatási és Vallási Közösségi Titkárságnak, a Szerb Köztársaság Művelődési Minisztériumának, a községeknek (Zenta, Óbecse, Magyarkanizsa, Ada és Szenttamás), a Vajdasági Levéltárnak és Szerbia Levéltárának.

20. TÖRZSSZOLGÁLATI TEENDŐK

A 2018-as évben is ellenőrizték levéltárunk munkáját (lásd: 9. fejezet). Dolgozóinkat nem vonták be a törzsszolgálat bizottságaiba.

**21. AZ IRATTÁRAK, AZ IRATTÁRI ANYAG ÉS A LEVÉLTÁRI ANYAG ALAPVETŐ
ADATAI A 2017. ÉS 2018. ÉV VÉGÉN**

		2017	2018
1.	Nyilvántartott aktív (élő) irattárak száma	646	646
2.	Nyilvántartott passzív (megszüntetett) irattárak száma	505	506
3.	Kiselejtezve az iratbirtokosnál, értéktelen irattári anyag (ifm.)	844,37	528,90
4.	A levéltárba átvett iratanyag mennyisége (ifm.)	317,30	134,70
5.	A jegyzőkönyvezett irattárlátogatások száma	22	19
6.	A levéltár fondjainak és gyűjteményeinek száma összesen	873	876
7.	Irattári szempontból rendezett fondok száma	821	824
8.	Levéltári szempontból rendezett fondok és gyűjtemények száma	5	5
9.	Nem rendezett fondok száma	44	47
10.	A levéltárban összesen őrzött anyag (ifm.)	7239,08	7307,48
11.	Irattári szempontból rendezett anyag mennyisége (ifm.)	4185,37	4250,57
12.	Levéltári szempontból feldolgozott anyag (ifm.)	4,30	4,30
13.	Nem rendezett levéltári anyag mennyisége (ifm.)	3049,41	3056,91
14.	Kiselejtezett értéktelen levéltári iratmennyiség (ifm.)	107,64	66,30

Az igazgatóbizottság elnöke

Sárosi Gabriella